

תקנות הטיס (חובת ביטוח בהפעלה מסחרית של כלי
טיס), תשע"ח-2017(*)

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 47 ו-168(א)(6) לחוק הטיס, תשע"א-2011 (להלן – החוק), ולפי סעיפים 4, 8(ג)(8) ו-23(א) לחוק רישוי שירותי התעופה, תשכ"ג-1963 (להלן – חוק הרישוי), בהתייעצות עם הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 (להלן – הממונה), באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, למעט לעניין תקנות 6, 7, 8 ו-9, ולפי הצעת רשות התעופה האזרחית בהתאם לסעיף 168(ב) לחוק, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –

הגדרות

“היתר הפעלה” – כהגדרתו בחוק הרישוי;

“זכויות משיכה מיוחדות” (Special Drawing Rights) – סל מטבעות שקובעת קרן המטבע הבין-לאומית, המפורסם באתר האינטרנט של קרן המטבע העולמית, שקישור אליו מצוי באתר האינטרנט של הרשות וניתן לעיין בו בלא תשלום;

“טיסה” – פרקי הזמן המפורטים להלן, לפי העניין:

(1) לעניין נוסעים וכבודת יד – פרק הזמן של הובלת הנוסעים בכלי הטיס לרבות זמן העלייה לכלי הטיס והירידה ממנו;

(2) לעניין מטען וכבודה רשומה – פרק הזמן של הובלת המטען וכבודה רשומה מרגע מסירתם לידי המפעיל האווירי עד לרגע מסירתם לאדם שזכאי לקבלם;

(3) לעניין צד שלישי – פרק הזמן מהרגע שכוח מועבר למנועי כלי הטיס לצורך הסעת כלי הטיס או המראתו, עד לרגע הגעת כלי הטיס לקרקע ועצירה מוחלטת של מנועי כלי הטיס, וכן פרק הזמן שבו כלי טיס נע על ידי גרירה או דחיפה על ידי כלי רכב או על ידי כוח שאופייני לתזוזה של כלי הטיס, לרבות זרמי אוויר;

(*) פורסמו ק"ת תשע"ח מס' 7908 מיום 27.12.2017 עמ' 448.

- "כבודה" – כבודה רשומה וכבודת יד ;
- "כבודה רשומה" – חפצים שמסר הנוסע למפעיל האווירי לשם הובלתם בכלי הטיס והמפעיל האווירי רשם אותם ;
- "כבודת יד" – חפצים של הנוסע הנלקחים עמו אל כלי הטיס ושלא נרשמו על ידי המפעיל האווירי ;
- "מבטח" – מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, או מבטח זר המורשה לפעול לפי הדינים של המדינה שבה הוא פועל ;
- "מפעיל אווירי" – כל אחד מאלה :
- (1) בעל רישיון הפעלה אווירית ;
 - (2) בעל רישיון להפעלת בית ספר לעובדי טיס המורשה לבצע הדרכה לשם קבלת רישיון טייס או הגדר שבו ;
 - (3) בעל רישיון מדריך טיס העוסק בהוראת טיסה מעשית לשם קבלת רישיון טייס או הגדר שבו לפי תקנות הרישיונות, שלא במסגרת בית ספר להוראת טיס כמשמעותו בתקנות רישוי שירותי התעופה (בתי ספר להוראת טיס), תשל"א-1971 ;
 - (4) המורשה להפעיל כלי טיס בהפעלה מסחרית באמצעות רישיון שנתנה מדינה חברה ;
- "נוסע" – אדם הנמצא בטיסה, בהסכמת המפעיל האווירי, למעט איש צוות המוצב בטיסה בתפקיד ;
- "צד שלישי" – אדם, למעט נוסע או איש צוות המוצב בטיסה בתפקיד ;
- "תקנות ההפעלה" – תקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), תשמ"ב-1981 ;
- "תקנות הרישיונות" – תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), תשמ"א-1981.

חובת ביטוח לגבי נוסעים, כבודה ומטען

2. לא יפעיל מפעיל אווירי כלי טיס בהפעלה מסחרית מישראל, אליה או בשטחה, אלא אם כן אחריותו לנזקים העלולים להיגרם לגופו של נוסע, לכבודה או למטען, במהלך טיסה, מבטחת אצל מבטח בגבולות אחריות לכל מקרה שלא יפחתו מהמפורט להלן :
- (1) 250,000 זכויות משיכה מיוחדות לכל נוסע ;
 - (2) 1,131 זכויות משיכה מיוחדות לביטוח כבודה של כל נוסע ;
 - (3) 19 זכויות משיכה מיוחדות לכל קילוגרם של מטען.

3. לא יפעיל מפעיל אווירי כלי טיס בהפעלה מסחרית מישראל, אליה או בשטחה, אלא אם כן אחריותו לנזקים העלולים להיגרם לגופו של צד שלישי ולרכושו, במהלך טיסה, מבוטחת אצל מבטח בגבולות אחריות לכל מקרה ולכל כלי טיס, שלא יפחתו מהמפורט בטבלה זו:

טור א'	טור ב'
משקל מרבי מורשה להמראה של כלי הטיס בקילוגרמים (MTOM)	סכום ביטוח אחריות במיליוני זכויות משיכה מיוחדות
פחות מ-500	0.75
מ-500 עד פחות מ-1,000	1.5
מ-1,000 עד פחות מ-2,700	3
מ-2,700 עד פחות מ-6,000	7
מ-6,000 עד פחות מ-12,000	18
מ-12,000 עד פחות מ-25,000	80
מ-25,000 עד פחות מ-50,000	150
מ-50,000 עד פחות מ-200,000	300
מ-200,000 עד פחות מ-500,000	500
500,000 ומעלה	700

4. (א) ביטוח האחריות לפי תקנות 2 ו-3 יכלול גם נזקים שעלולים להתרחש בשל סיכוני מלחמה, טרור, חטיפה, חבלה, תפיסה לא חוקית של כלי הטיס והתקוממות אזרחית.

(ב) אם במועד כלשהו, כיסוי ביטוחי בשל נזקים העלולים להיגרם לגופו של צד שלישי ולרכושו, במהלך טיסה, בשל סיכוני מלחמה, טרור, חטיפה, חבלה, תפיסה לא חוקית של כלי הטיס והתקוממות אזרחית, אינו זמין על בסיס מקרה ביטוח, רוכש הביטוח רשאי, באישור המנהל, לרכוש ביטוח לסיכונים אלה באופן מצטבר, בגבולות אחריות לתקופה.

(ג) המנהל יאשר בקשה כאמור בתקנת משנה (ב), רק אם מצא שלא ניתן להשיג כיסוי ביטוחי כאמור וכי הביטוח המצטבר בגבולות אחריות לתקופה שקול לסכומים הנוגעים לעניין הנקובים בתקנות אלה.

5. הכיסוי הביטוחי לפי תקנות 2 ו-3 נדרש לכל טיסה שהמפעיל האווירי אחראי להפעלה שלה, בין שכלי הטיס הוא בבעלותו, שהוא חוכר אותו, או שההפעלה מתבצעת באמצעות הסדרי חכירה למיניהם, הסדרי כרטוס משותף, או כל הסדר מסחרי דומה בין מפעילים אוויריים.

6. המנהל לא ייתן רישיון הפעלה אווירית למבקש רישיון הפעלה אווירית שלא הציג אישור קיום ביטוח כי קיים חוזה ביטוח תקף בין מבקש הרישיון לבין המבטח, בגבולות האחריות ובתנאים המפורטים בתקנות אלה; הוראות תקנה זו יחולו, בשינויים המחויבים, גם על חידוש רישיון הפעלה אווירית.
7. המנהל לא ייתן היתר הפעלה למפעיל אווירי שלא הציג אישור קיום ביטוח כי קיים חוזה ביטוח תקף בין המפעיל האווירי לבין המבטח, בגבולות האחריות ובתנאים המפורטים בתקנות אלה.
8. המנהל לא ייתן רישיון לבית ספר לעובדי טיס להדרכה לשם קבלת רישיון טייס או הגדר שבו ולא יחדש רישיון כאמור למבקש רישיון או חידושו שלא הציג אישור קיום ביטוח כי קיים חוזה ביטוח תקף בינו לבין המבטח, בגבולות האחריות ובתנאים המפורטים בתקנות אלה.
9. תנאי לאישור תכנית הדרכה אימונים ופיקוח לפי תקנה 34(2)ב לתקנות הרישיונות הוא החזקת חוזה ביטוח תקף, בגבולות האחריות ובתנאים המפורטים בתקנות אלה.
10. המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב, שלא לקבל אישור קיום ביטוח לעניין תקנות אלה, לאחר שנתן למפעיל האווירי הזדמנות לטעון את טענותיו, אם סבר כי הביטוח אינו עומד באמות המידה המקובלות בענף הביטוח האווירי.
11. לבקשת מפעיל אווירי, המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב, לאשר לאותו מפעיל אווירי אמצעים חלופיים מתאימים לעמידה בתנאי תקנות אלה, אם המפעיל האווירי הוכיח כי נסיבות קיצוניות מפחיתות משמעותית את זמינות הביטוח מצד המבטחים, בארץ ובעולם; המנהל יפרסם החלטה כאמור באתר האינטרנט של הרשות.
12. אישור קיום ביטוח לפי תקנות אלה יכול להצהרה כי חוזה הביטוח תואם, בעת תחילת תקופת הביטוח, את דרישות תקנות אלה, או את דרישות תקנה (Regulation (EC)) מס' 785/2004 של הפרלמנט האירופי ושל המועצה מיום 21 באפריל 2004 בעניין חובות ביטוח למפעילים אוויריים ולמפעילי כלי טיס, כפי שתוקנה בתקנת מועצה (Commission Regulation (EU)) מס' 285/2010 מיום 6 באפריל 2010 וכפי שתוקנו מזמן לזמן עד למועד תחילתה של תקופת הביטוח, שעותק ממנה מופקד לעיון הציבור באתר האינטרנט של הרשות, בלא תשלום.

חובת ביטוח –
תנאי למתן רישיון
הפעלה אווירית

חובת ביטוח –
תנאי למתן היתר
הפעלה

חובת ביטוח –
תנאי לרישיון בית
ספר

חובת ביטוח –
תנאי לאישור
תכנית הדרכה
אימונים ופיקוח

בחינת נאותות
פוליסת ביטוח

כשל בשוק
הביטוח

תאימות חוזה
ביטוח לתקנות או
לתקנות האירופיות

- תחילה ותחולה
13. (א) תחילתן של תקנות אלה שישה חודשים ממועד פרסומן (להלן – יום התחילה).
- (ב) תקנות אלה לא יחולו על בלון כהגדרתו בתקנות ההפעלה, הקשור לקרקע.
- הוראת שעה
14. בתקופה של שמונה עשר חודשים מיום התחילה, לגבי בלון מאויש כהגדרתו בתקנות ההפעלה, יראו כאילו –
- (1) בתקנה 2, במקום "250,000" נאמר "125,000";
- (2) במקום תקנה 3 נאמר:
3. לא יפעיל מפעיל אווירי כלי טיס בהפעלה מסחרית מישראל, אליה או בשטחה, אלא אם כן אחריותו לנזקים העלולים להיגרם לגופו של צד שלישי ולרכושו, במהלך טיסה, מבוטחת אצל מבטח בגבולות אחריות לכל מקרה ולכל כלי טיס, שלא יפחתו מהמפורט להלן:
- (1) 300,000 זכויות משיכה מיוחדות לכלי טיס שמשקלו 2,000 קילוגרמים או פחות;
- (2) 300,000 זכויות משיכה מיוחדות ועוד 175 זכויות משיכה מיוחדות לכל קילוגרם מעל 2,000 קילוגרמים לכלי טיס שמשקלו מעל 2,000 קילוגרמים ועד 6,000 קילוגרמים;
- (3) 1,000,000 זכויות משיכה מיוחדות ועוד 62.5 זכויות משיכה מיוחדות לכל קילוגרם מעל 6,000 קילוגרמים לכלי טיס שמשקלו מעל 6,000 קילוגרמים ועד 30,000 קילוגרמים;
- (4) 125,000 זכויות משיכה מיוחדות לכל אדם שנספה או נפגע בלא הגבלת מספר הנפגעים.

י"ח בכסלו תשע"ח (6 בדצמבר 2017) ישראל כ"ץ
שר התחבורה והבטיחות בדרכים

(המשך בעמ' 411)